

Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Кафедра історії, суспільно-гуманітарних дисциплін та методики їх викладання
Відділ суспільних дисциплін
Завдання II (міського, районного) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
2018-2019 навчальний рік.

9 клас

1. Вирішіть хронологічне рівняння (10 б.: за кожний рік–1 б., за подію в історії світу–1 б. До дати події в історії України треба додати або відняти запропоновану цифру і до отриманої дати підібрати подію, що відбулася в історії світу)

Подія в історії України	Дата (5б.)	+ – цифри для нової дати	Подія в історії людства за межами українських земель (5б.)
Білоцерківський мирний договір		+121	
Конотопська битва		+134	
Полтавська битва		-102	
Ліквідація полково-сотенного устрою на теренах Лівобережної України		-209	
Заснування в м. Харкові університету – першого в Наддніпрянській Україні		+20	

2. Визначте, чий портрет зображений на світлинах. Співвіднесіть з портретом подані факти, що стосуються певної особистості. Одним реченням охарактеризуйте місце особистості в історії. (15 б.: за кожне правильне співвідношення – 1 б., за правильне ім'я – 1 б., за характеристику діяльності – 1 б.)

- А) Один з «батьків-засновників» великої держави, перший всенародно обраний її керманіч
- Б) Він програв у 18 виборах, його життя є найяскравішою ілюстрацією феноменального успіху, спорудженого власними руками.
- В) Його вбивцю цар особисто нагородив діамантовим перснем, а за твір про нього відома письменниця потрапила під суд, який оштрафував її «за схвалення такого способу дій, який суперечить встановленим у нас засадам власності».
- Г) Під час походу Наполеона I Бонапарта на Росію, сформував на Полтавщині 5-й український козацький полк, за що отримав військовий чин майора.
- Д) Його подвиги оспівав у своїх творах Тарас Шевченко; на його честь на його рідній Черкащині названо дуб, якому вже понад 1100 років.

Портрет (цифра)	характеристика (буква)	Ім'я особистості	Коротка характеристика діяльності
1			

3. Зазначте причини та наслідки історичних подій та явищ (20 б.)

Причини	Подія, явище	Наслідки
2 б.	Національно-визвольна війна під проводом Б.Хмельницького	2 б.
2 б.	Ліквідація гетьманства (1764 р.)	2 б.

2 б.	Релігійна реформа Марії-терезії та Йосипа II	2 б.
2 б.	Французька революція кінця XVIII ст..	2 б.
2 б.	Реформація в Німеччині	2 б.

4. Історична вікторина (10 б.: за кожне правильно визначене поняття –1 б.)

1. Войовничі дворяни Іспанії, які не знаходили заняття на батьківщині після завершення Реконкісти.
2. Суспільно-економічний лад, за якого основними суспільними верствами стають наймані робітники і буржуазія, основні засоби виробництва перебувають у приватній власності буржуазії, яка використовує найману робочу силу.
3. Один з основних (поряд із католицизмом і православ'ям) напрямків у християнстві, що виник унаслідок Реформації у XVI ст. Його початковими формами були лютеранство, кальвінізм та англіканство.
4. Економічна політика доби становлення капіталізму, що характеризувалася активним втручанням держави в господарське життя, стимулюванням зовнішньої торгівлі, колоніальними пограбуваннями і торговельними війнами.
5. Стійка соціально-етнічна спільність людей, що характеризується спільною територією, культурою, мовою, традиціями, сталими економічними зв'язками.
6. Імператор Китаю за часів династії Цин.
7. Вища адміністративна установа Гетьманщини, де розглядалися і вирішувалися важливі адміністративні, військові, фінансові питання, звідки відправлялися посольства до іноземних держав, складалися гетьманські універсали, проводилося дипломатичне листування, переписувались і копіювались документи.
8. Автономна організація колишніх запорозьких козаків, що існувала з останньої чверті XVIII ст. до 1828 р. в гирлі річки Дунаю, на території, підвладній Османській імперії.
9. Історичний процес переходу від аграрного виробництва до індустріального, що супроводжувався заміною ручної техніки на мануфактурах системою машин на заводах і фабриках, примусової праці кріпаків працею вільнонайманих робітників, формуванням трьох нових суспільних верств: підприємців, інтелігенції та промислових робітників.
10. Етично-релігійний рух у багатьох країнах світу, що ставив за мету моральне самовдосконалення та об'єднання людства в морально-релігійному братерському союзі, заснованому на рівності й справедливості.

5. Простежте за війнами другої половини XVIII та першої половини XIX ст., які відбувалися на півдні українських земель за зазначеними цифрами на карті. Вкажіть коли, де вони відбулися, коротко охарактеризуйте їх результати. (15 б.: за правильне визначення дати – 1 б., за місце підписання мирного договору – 1б., визначення умов договорів відносно українських земель – 7 б.)

№	Дата війни	Місце підписання мирного договору	Умови договору відносно українських земель
1.	(1 б.)	(1 б.)	(3 б.)
2.	(1 б.)	(1 б.)	(1 б.)
3.	(1 б.)	(1 б.)	(2 б.)
4.	(1 б.)	(1 б.)	(1 б.)

6. Робота з документом (15б.)

Ознайомтеся з фрагментом документа і дайте відповіді на запитання. (15б.)

«Це явище, як форма активного протесту проти несприятливих умовин суспільного ладу, мало аналогічні собі явища і в житті деяких інших слов'янських народів, наприклад, у сербів, де «гайдуки» або «ускоки» вели партизанську боротьбу проти турецького панування. Таке саме явище знали також і західноукраїнські землі, Галичина і Буковина. Тут тільки цих партизанів названо інакше: «опришками» або «леванцями». (Історик Д.Дорошенко)

1. Про яке суспільне явище XVIII сторіччя йдеться в уривку? (1б.)
2. Проаналізуйте причини цього явища? (3б.)
3. Як називається повстання, яке стало найбільшим піднесенням народного супротиву в другій половині XVIII ст.? Що послужило приводом до розгортання повстання? (3 б.)
4. Опишіть ці події, назвіть керівників, вкажіть території, які були охоплені повстанням (6б.)
5. Яке значення для розвитку суспільства мало це явище? (2б.)

Критерії оцінювання: Визначення явища – 1б. Аналіз причин – 3б. Характеристика події – 9б.

Аргументований висновок про наслідки події, значення події в історії країни – 2б.

7. Робота з візуальним джерелом (15 б)

Розгляньте уважно фотографію. Якій історичній події чи якому явищу присвячений пам'ятник зображений на фото? Чи упізнаєте ви на фотографії історичні персонажі? Що ви знаєте про зображені на фото історичних осіб та їх діяльність з інших джерел інформації? Яке значення їх діяльність мала для українського національного відродження?

*Критерії оцінювання: *Визначення події, дати та імен історичних осіб – 5б. *Знання епохи і вміння оперувати історичним матеріалом – 5б. *Загальна ерудиція – 2б. *Оціночне судження з аргументацією – 3б.*

